

1. Proponowana nazwa kursu kształcącego: **Kurs Kształcący dla Prezbiterów w zakresie Teologii Systematycznej i Bibliistyki**
2. Jednostka mająca prowadzić kurs kształcący: **Wydział Teologiczny UAM**
3. Szczegółowe informacje dotyczące kursu kształcącego:
 - a) okres trwania kursu kształcącego/liczba semestrów: **1 rok/2 semestry**
 - b) liczba godzin zajęć: **40 godzin**
4. Przewidywany termin rozpoczęcia kursu kształcącego: **luty 2014**

Program kursu kształcącego

1. Nazwa kursu kształcącego: **Kurs Kształcący dla Prezbiterów w zakresie Teologii Systematycznej i Bibliistyki**
2. Opis efektów kształcenia:

Lp.	Efekty kształcenia dla Kursu Kształcącego dla Prezbiterów Absolwent -	Sposób weryfikacji efektów kształcenia	Sposób dokumentacji efektów kształcenia
WIEDZA			
W_01	ma pogłębioną wiedzę o specyfice przedmiotowej i metodologicznej teologii, w szczególności w zakresie nauk biblijnych i teologii systematycznej, którą jest w stanie rozwijać i twórczo stosować w działalności profesjonalnej;	zaliczenie/egzamin	praca pisemna/egzamin ustny
W_02	zna terminologię nauk teologicznych i jej korzenie grecko-łacińskie;	zaliczenie	praca pisemna
W_03	ma uporządkowaną, pogłębioną, szczegółową wiedzę z zakresu teologii systematycznej, zwłaszcza fundamentalnej, patrystycznej, dogmatycznej i moralnej;	zaliczenie/egzamin	praca pisemna/egzamin ustny
W_04	ma uporządkowaną, pogłębioną, szczegółową wiedzę z zakresu teologii biblijnej;	zaliczenie/egzamin	praca pisemna/egzamin ustny
W_05	ma pogłębioną wiedzę o współczesnych dokonaniach, ośrodkach i szkołach badawczych w zakresie teologii;	zaliczenie/egzamin	praca pisemna/egzamin ustny
W_06	zna proces i uwarunkowania rozwoju		

	religijno-duchowego oraz jego zagrożenia;	zaliczenie	praca pisemna
W_07	rozumie kulturotwórczą rolę Kościoła i teologii, zarówno w aspekcie historycznym, jak i społecznym.	zaliczenie	praca pisemna
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	potrafi samodzielnie wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i integrować informacje z wykorzystaniem różnych źródeł oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy z wykorzystaniem wiedzy teologicznej;	zaliczenie/egzamin	praca pisemna/egzamin ustny
U_02	posiada umiejętności badawcze w zakresie teologii, obejmujące zwłaszcza analizę tekstów biblijnych i teologicznych, syntezę różnych idei i poglądów, dobór metod i konstruowanie narzędzi badawczych, opracowanie i prezentację wyników, pozwalające na oryginalne rozwiązywanie złożonych problemów;	zaliczenie/egzamin	praca pisemna/egzamin ustny
U_03	posiada umiejętność interpretowania podstawowych źródeł teologicznych;	udział w ćwiczeniach	obserwacja pracy w grupach
U_04	potrafi integrować wiedzę z różnych subdyscyplin teologii, odnajdywać powiązania pomiędzy poszczególnymi elementami chrześcijańskiego dziedzictwa doktrynalnego;	udział w ćwiczeniach	obserwacja pracy w grupach
U_05	potrafi przeprowadzić krytyczną analizę i interpretację różnych poglądów teologicznych i światopoglądowych, wytworów kultury w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, miejsca w procesie historyczno-kulturowym;	zaliczenie/egzamin	praca pisemna/egzamin ustny
U_06	posiada umiejętność merytorycznego argumentowania, prowadzenia merytorycznej dyskusji światopoglądowej dotyczącej zagadnień teologicznych i życia Kościoła, z wykorzystaniem własnych poglądów oraz poglądów innych autorów, formułowania wniosków oraz tworzenia syntetycznych podsumowań;	udział w ćwiczeniach	obserwacja pracy w grupach
U_07	potrafi posługiwać się systemami		

	normatywnymi, normami i regułami (dogmatycznymi, etyczno-moralnymi) Kościoła katolickiego w celu rozwiązywania konkretnych problemów	zaliczenie/egzamin	praca pisemna/egzamin ustny
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	rozumie potrzebę intelektualnego oraz religijno-duchowego formowania się przez całe życie, potrafi inspirować i organizować proces kształcenia się innych osób oraz potrafi samodzielnie i krytycznie uzupełniać wiedzę i umiejętności, rozszerzone o wymiar interdyscyplinarny;	udział w ćwiczeniach	obserwacja pracy
K_02	potrafi współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role;	udział w ćwiczeniach	obserwacja pracy
K_03	ma świadomość złożoności rzeczywistości i rozumie potrzebę interdyscyplinarnego podejścia do rozwiązywanych problemów;	udział w ćwiczeniach	obserwacja pracy
K_04	identyfikuje i rozstrzyga dylematy - zwłaszcza doktrynalne i etyczno-moralne - związane z życiem indywidualnym i społecznym;	udział w ćwiczeniach	obserwacja pracy
K_05	ma świadomość własnej, indywidualnej odpowiedzialności za kształt życia społecznego, kultury, dziedzictwa chrześcijańskiego;	udział w ćwiczeniach	obserwacja pracy
K_06	interesuje się dokonaniem, ośrodkami i szkołami badawczymi w zakresie teologii.	udział w ćwiczeniach	obserwacja pracy

3. Sylwetka absolwenta z informacją o kwalifikacjach i uprawnieniach, które uzyska absolwent kursu dokształcającego:

Absolwent Kursu Dokształcającego dla Prezbiterów w zakresie Teologii Systematycznej i Bibliistyki posiada uporządkowaną, pogłębioną, szczegółową wiedzę z zakresu teologii systematycznej, zwłaszcza fundamentalnej, patrystycznej, dogmatycznej i moralnej, jak też teologii biblijnej. Jednocześnie wykazuje się zdolnością aplikacji tej wiedzy do konkretnych sfer życia i obszarów pracy duszpasterskiej. Potrafi na jej podstawie formułować krytyczne sądy, argumentować, prowadzić merytoryczną dyskusję światopoglądową, rozstrzygać

dylematy doktrynalne, etyczno-moralne i duchowe zarówno w życiu indywidualnym, jak i społecznym.

4. Przedmioty wraz z zakładanymi efektami kształcenia i przykładową literaturą

Nazwa przedmiotu:

Wybrane zagadnienia z teologii biblijnej: Stary Testament

Efekty kształcenia dla przedmiotu:

W_01, W_02, W_04, W_05, W_07, U_02, U_03, K_02, K_06

Literatura:

T. Brzegowy, *Pięcioksiąg Mojżesza*, Tarnów 1997, s. 105-190.

St. Synowiec, *Pięcioksiąg*, Kraków 2000.

Z.J. Kijas, *Początki świata i człowieka*, Kraków 2004.

M. Filipiak, *Biblia o człowieku*, Lublin 1979.

A. Gelin, *Pismo Święte o człowieku*, Paris 1971.

Jan Paweł II, *Mężczyzna i niewiasta stworzył ich*, Rzym 1986.

J. Chmiel, *Człowiek obrazem Boga. U podstaw antropologii biblijnej*, „Znak” 29 (1977), s. 363-370.

M. Peter, *Człowiek małe bóstwo*, „W drodze” 1-4 (1982), s. 63-68.

S. Hałas, *Ezechielowa rzeka...*, „Polonia Sacra” R. II (XX) nr 3 (1998).

W. Pikor, *książka, Rola ziemi w przymierzu Boga z Izraelem*, Lublin 2013, s. 338-388.

Nazwa przedmiotu:

Wybrane zagadnienia z teologii biblijnej: Nowy Testament

Efekty kształcenia dla przedmiotu:

W_01, W_02, W_04, W_05, W_07, U_02, U_03, K_02, K_06

Literatura:

T. Jelonek, *Teologia biblijna*, Kraków 2011.

Papieska Komisja Biblijna, *Biblia a moralność*, Kielce 2009.

J. Gnilka, *Teologia Nowego Testamentu*, Kraków 2002.

H. Langkammer, *Etyka Nowego Testamentu*, Wrocław 1985.

Nazwa przedmiotu:

Wybrane zagadnienia z teologii duchowości

Efekty kształcenia dla przedmiotu:

W_01, W_02, W_03, W_05, W_06, U_01, U_03, U_07, K_01, K_02, K_04

Literatura:

I. Loyola, *Ćwiczenia duchowne*, Kraków 2013.

Leksykon duchowości katolickiej, red. M. Chmielewski, Kraków 2002.

J. Gogola, *Teologia komunii z Bogiem*, Kraków 2012.

J. Hadryś, *ABC... życia duchowego w pytaniach i odpowiedziach*, Poznań 2009.

Nazwa przedmiotu:

Wybrane zagadnienia z teologii moralnej

Efekty kształcenia dla przedmiotu:

W_01, W_02, W_03, W_06, U_05, U_06, U_07, K_02, K_04

Literatura:

- M. Pokrywka, *Antropologiczne podstawy moralności małżeństwa i rodziny*, Lublin 2010.
 Z. Bauman, *Etyka ponowoczesna*, Warszawa 2012.
 J. Gocko J., *Wartości moralne w kontekście współczesnego sekularyzmu*, Lublin 2007.
 L. Melina L., *Moralne działanie chrześcijanina*, Poznań 2008.
 J. Nagórny, J. Gocko, *Ekologia. Przesłanie moralne Kościoła*, Lublin 2002.
Sztuka spowiadania. Poradnik dla księży, red. J. Augustyn, S. Cyran (red.), Kraków 2005.
 Bramorski J., *Wyzwalająca moc pokuty chrześcijańskiej*, Pelplin 2004.
 J. Augustyn, J. Kołacz, *Sztuka kierownictwa duchowego*, Kraków 2007.
 J. Nagórny, T. Zdykowiec, *Formacja moralna. Formacja sumienia*, Lublin 2006.
 E. Kowalski, *Osoba i bioetyka. Zagadnienia biomedyczne dla duszpasterzy i katechetów*, Kraków 2009.

Nazwa przedmiotu:**Wybrane zagadnienia z teologii fundamentalnej****Efekty kształcenia dla przedmiotu:**

W_02, W_02, W_03, W_05, W_07, U_01, U_02, U_03, U_06, K_01, K_02, K_03

Literatura:

- Współczesny dyskurs o Jezusie Chrystusie*, red. B. Ferdek, Wrocław 2012.
 Benedykt XVI/J. Ratzinger, *Jezus z Nazaretu*, t. I, II, III, Kraków 2007, 2011, 2012.
 M. Skierkowski, *Jezus historii i wiary. Chrystologia fundamentalna Geralda O`Collinsa*, Warszawa 2002.
Zmartwychwstanie dzisiaj, red. M. Skierkowski, H. Seweryniak, Płock 2009.
 J. Nastalek, *Prymat papieski w dialogu ekumenicznym w polskiej literaturze teologicznej*, Świdnica 2008.
 J. Bujak, *Prymat biskupa Rzymu w świetle katolicko-prawosławnego dialogu ekumenicznego*, Szczecin 2007.

Nazwa przedmiotu:**Wybrane zagadnienia z dogmatyki****Efekty kształcenia dla przedmiotu:**

W_01, W_02, W_03, W_05, W_07, U_01, U_02, U_03, U_05, U_06, K_01, K_02, K_03, K_06

Literatura:

- Historia dogmatów*, red. B. Sesboue, Kraków 1999-2003
 J. Pelikan, *Tradycja chrześcijańska. Historia rozwoju doktryny*, Kraków 2008-2010.
 Sobór Watykański II, *Konstytucje, deklaracje, dekryty*, Poznań 2008 (wyd. pol.-łac).

Nazwa przedmiotu:**Wybrane zagadnienia z teologii patrystycznej****Efekty kształcenia dla przedmiotu:**

W_01, W_03, W_07, U_03, U_04, K_01, K_05, K_06

Literatura:

1. Ks. B. Czyżewski, Osobowość kaznodziei na przykładzie „De doctrina christiana” i „De pastoribus” św. Augustyna, *Teologia Patrystyczna* 6, 2009, s. 55-73
2. Ks. K. Gurda, Nauka o kapłaństwie u św. Ambrożego, *Vox Patrum* 24-29, 1993-1995, s. 107-120
3. Ks. W. Kania, Godność i wielkość chrześcijańskiego kapłaństwa według św. Jana Chryzostoma, *Vox Patrum* 24-29, 1993-1995, s. 121-130.
4. Ks. M. Starowieyski, Ojcowie Kościoła o kapłaństwie i kapłanach, Kraków 2010.

5. Ks. P. Wygralak, Pasterska posługa kapłana w refleksji św. Augustyna. Komentarz do wybranych fragmentów Ewangelii św. Jana w: Zawsze z Tobą. Księga pamiątkowa ofiarowana biskupowi Zdzisławowi Fortuniakowi na pięćdziesięciolecie kapłaństwa, Poznań 2013, s. 419-424.

5. Określenie formy zakończenia kursu kształcącego i uzyskania końcowego wyniku:

Absolwent zobowiązany jest do zebrania wymaganych zaliczeń i zdania wymaganych egzaminów. Absolwent otrzymuje świadectwo ukończenia Kursu Kształcącego.

6. Plan kursu kształcącego

Lp.	Nazwa przedmiotu	Wykład (liczba godzin)	Ćwiczenia/ Konwersatoria (liczba godzin)	Forma zaliczenia
1.	Wybrane zagadnienia z dogmatyki	-	8	zaliczenie
2.	Wybrane zagadnienia z teologii fundamentalnej	-	4	zaliczenie
3.	Wybrane zagadnienia z teologii moralnej	-	6	zaliczenie
4.	Wybrane zagadnienia z teologii biblijnej: Stary Testament	-	4	zaliczenie
5.	Wybrane zagadnienia z teologii patrystycznej	-	2	zaliczenie
Razem semestr I			24	
1.	Wybrane zagadnienia z dogmatyki	-	4	egzamin
2.	Wybrane zagadnienia z teologii moralnej	-	2	egzamin
3.	Wybrane zagadnienia z teologii biblijnej: Nowy Testament	-	4	zaliczenie
4.	Wybrane zagadnienia z teologii patrystycznej	-	2	zaliczenie
5.	Wybrane zagadnienia z teologii duchowości	-	4	zaliczenie
Razem semestr II			16	
Razem			40	